

PROFIL UMANIST – 100 de puncte

Citește textul propus și scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

Până la cei nouăsprezece ani pe care-i avea, când Makeda îi dezvăluise taina nașterii sale, Menelik nu ieșise din palatul înălțat în mijlocul pustiei la Sheba decât ca să-nvețe arta vânătorii în cele câteva crânguri de copaci ai nisipurilor. Dar nu călătorise nicăieri mai departe de fruntariile Shebei, deși visul său cel mai de preț era să cunoască lumea. Așa că, mai curând din imboldul dulce al depărtărilor decât din dorul de a-și întâlni tatăl, tânărul nu mai avea astâmpăr: fuga sa din fața reginei, în acea zi în care aflase că e fiul celui mai puternic și mai înțelept bărbat din câți se aflau în acele vremuri pe fața pământului, marele rege Solomon al Iudeei, îl aduse în fața lui Tamrin, conducătorul de caravane.

– Gătește-te de drum, îi spuse poruncitor Menelik, căci ne așteaptă o călătorie îndelungată. Vreau să văd Ierusalimul din îndepărtata miazănoapte, este pofta mea arzătoare, și nimeni nu mă poate întoarce din acest gând. Așa că pregătește-mi un alai demn de un stăpânitor shebait. [...]

Tânărul prinț se-nfățișă înaintea reginei. Makeda îl privi și-i grăi cu mare blândețe:

– Acum este vremea să pleci, dar nu te voi lăsa până ce nu-mi vei jura că, îndată ce-l vei vedea pe cel ce ți-a dat viață din dragoste adevărată, te vei întoarce în țara ta, pentru ca Sheba să nu rămână fără stăpân.

– Te încredințez că așa voi face, pentru că n-aș putea trăi în alt loc decât aici, între munții noștri albaștri și râurile noastre, și pământul nostru roșu, și lanurile noastre de sorg. Îți jur că mă voi întoarce cât de curând, oricât de ispitit voi fi să rămân în acea țară necunoscută. Nimic nu mă va abate însă de la jurământul meu, căci voi muri, cu toate bogățiile, de dorul tău și-al țării unde-am văzut lumina. [...]

Ahia, mai-marele iscoadelor, îi șopti împăratului știrea sosirii din îndepărtata Sheba a unui prinț. O fericire fără margini i se zugrăvea pe chip, cum sfetnicii săi nu mai văzuseră vreodată, nici la isprăvirea Templului, nici la cele mai mari biruințe împotriva dușmanilor. „Am un fiu, am un fiu!”, striga neconținut. Apoi rămase pe gânduri, căci amintirea îi stârnise un dor fără margini de femeia ce odinioară-l uimise cu înțelepciunea, farmecul și priceperea ei în deslușirea tainelor lumii, singura pe care o așeza alături de el însuși, nu pe un tron pământesc, ce-avea să fie țărână ca toate ale acestei lumi, ci în zăriștea celor duhovnicești și nepieritoare. „Ah, Makeda, regină a sufletului meu!”

În săptămânile care urma, regele-l plimbă pe Menelik de-a lungul și de-a latul țării sale, arătându-i cetățile întărite, ogoarele întinse și podgoriile cu ciorchini uriași. Îi arată oștirea sa, îi vorbește din carte despre aripa străvezie a muștii, străbătută de o mulțime de vinișoare, despre cum se-mbinau picioarele meselor cu clei făcut din grăsime de hienă, despre trupurile fără măruntaie ale îngerilor și despre câte și mai câte...

– Nu mă simt demn de planurile tale, rege al regilor. Și, cu toate că Iudeea e țara în care curge lapte și miere, eu nu-mi doresc să stăpânesc aici, ci în țara mea, care e de-a pururi în inima mea, așa cum este și iubita mea mamă. Decât rege în Iudeea, mai curând aș vrea să fiu păstor de capre în Etiopia, căci munții mei sunt înzăpeziți către piscuri, și apele sunt acolo albastre ca peruzeaua, și acolo se va afla pururi sufletul meu.

FRUNTARIE, *fruntarii*, (Mai ales la pl.) - Frontieră.

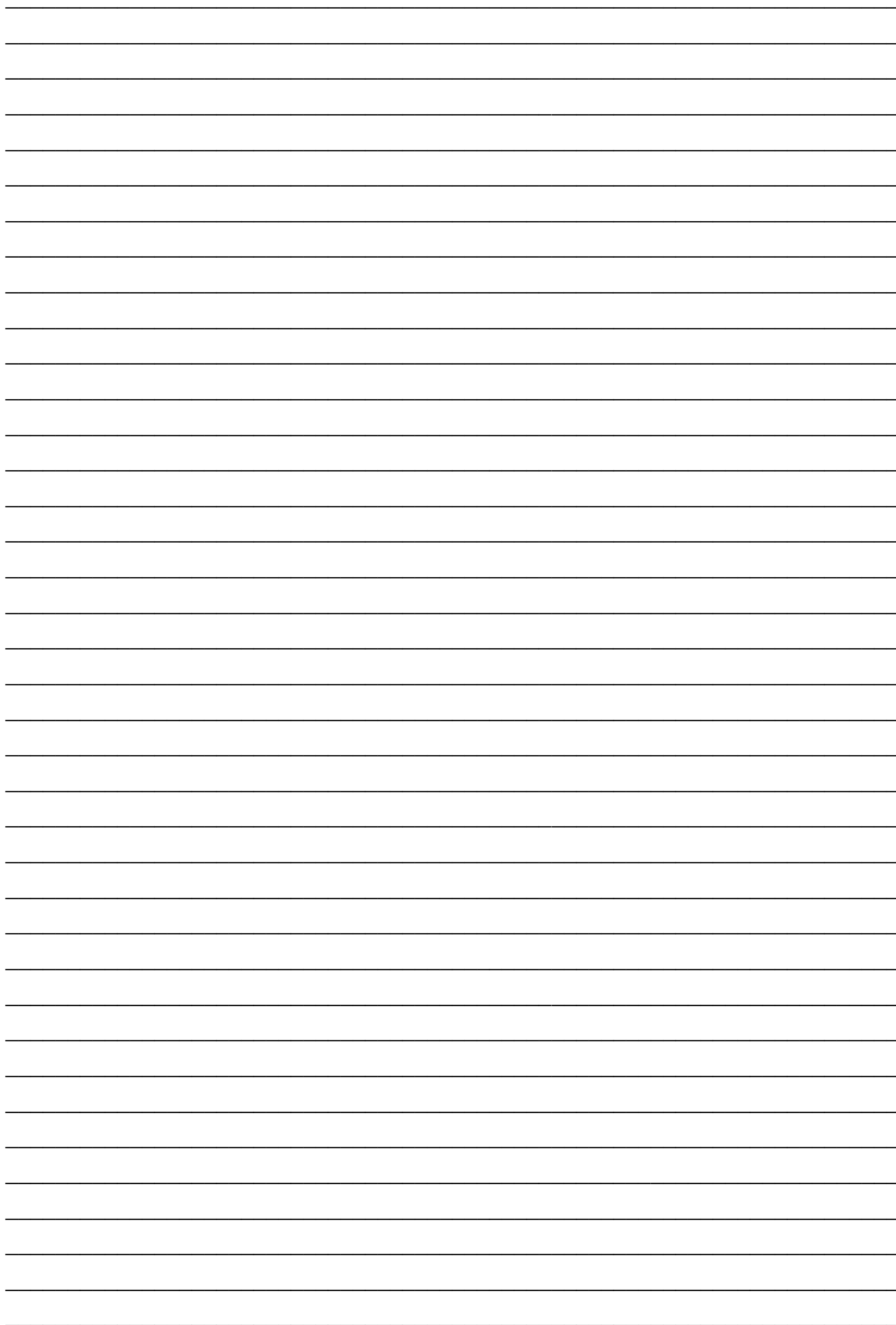
SORG - Plantă erbacee furajeră cu tulpina subțire, cu frunze lungi și mari ca ale porumbului, rezistentă la secetă.

ZARIȘTE - 1) Porțiune a cerului sau a globului terestru mărginită de linia orizontului; zare. 2) Loc deschis, fără copaci, într-o pădure; luminiș.

Nr.	Item	Punctaj	
		L	L
1	Propune un sinonim contextual pentru lexemul poruncitor din enunțul: – <i>Gătește-te de drum, îi spuse poruncitor Menelik, căci ne așteaptă o călătorie îndelungată</i> , argumentându-ți alegerea într-un enunț. Sinonimul propus _____ Argumentarea _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2	Ilustrează, prin câte un enunț dezvoltat, sensul expresiilor: <i>a-și lua inima în dinți</i> ; <i>a-și vedea visul cu ochii</i> . _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
3	Explică, în text coerent de 4-5 rânduri, cauza pentru care Menelik pornește în călătorie, cu referire la o secvență corespunzătoare din fragment. _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
4	Schitează, în text coerent de 11-12 rânduri, portretul moral al personajului Menelik, având în vedere: a) identificarea tipului uman pe care îl reprezintă; b) comentarea a două trăsături morale, ilustrate cu exemple potrivite. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
		8	8
		9	9
		10	10

5	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența subliniată (rescrie și numește figura de stil). Figura de stil _____ _____ Comentariul _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
6	Determină, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea regelui Solomon față de fiul său, exemplificând cu un citat din fragment. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
7	Analizează, în spațiul rezervat, motivul literar al drumului inițiativ în textul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul, citează/prezintă o situație din textul ales). _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
8	Formulează două argumente, fiecare susținut de un exemplu relevant, care demonstrează apartenența textului la genul epic. Argument 1 _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

	Argument 2 _____ _____ _____ _____ _____		
9	Exprimă, în spațiul rezervat, un punct de vedere privind importanța unei călătorii sau a descoperirii unui loc nou pentru îmbogățirea orizontului cultural, referindu-te la propria experiență. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
10	Numește un personaj din literatura română, (altul decât cel din fragmentul analizat), despre care poți afirma că are înțelepciune, farmec și pricepere , susținându-ți opinia prin două argumente, în spațiul rezervat. Numele personajului _____ Titlul textului _____ Autorul _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
11	Scrie, în spațiul rezervat, o invitație pe care o vei adresa colegilor tăi, valorificând datele legendei: „Te numești Gabriel/Gabriela Iorga. Ești elev/elevă în clasa a XI-a a Liceului Teoretic „Tudor Arghezi”, din orașul Ungheni. Organizezi în liceu activitatea „Inima mea e Moldova”, în vederea promovării valorilor și a identității naționale. Evenimentul va avea loc pe data de 20 iunie 2026, la ora 15.00”. Vei semna invitația. INVITAȚIE _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

Pentru redactarea tuturor secvențelor scrise vei obține **20 de puncte**.

Cerințe față de redactare:		Punctaj	
1	Organizarea în scris a ideilor și respectarea limitei de întindere	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Interpretarea critică și capacitatea de analiză	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
3	Corectitudinea stilistică	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Respectarea normelor ortografice și gramaticale	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	Respectarea normelor de punctuație	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5